

2. Vikingetiden (793 - 1050)

se: "vikingetiden fremlæggelse.pdf"

Omhandler Danskere, Nordmænd og Svenskere.

Det er munkene der har nedskrevet alle tekster om vikingetiden. Teksterne er derfor skrevet lang tid efter de skete.

Afgræns perioden 793-1050 og forklar hvorfor disse årstal med særlig fokus på trælle: hvor ved vi fra om vikingerne havde trælle?

- Levn: grave, årbøger, Osebergtæppet, gravsten/runesten, objekter/fund
 - skriftligt materiale: annaler/årbøger, breve, runesten, gravsten, rejsebeskrivelser
-

gode problemstillinger:

- Var Danmark et samlet rige?
 - Overgangen til kristendom
 - Vikingetogter (årsag, forløb og konsekvens)
 - Hvilket materiale har man til perioden, hvad er forskellen på materialet, hvordan har du brugt materiale.
-

Tekster og Noter

Vikingeborge? Var Danmark et samlet rige, Borge omkring i landet, må være bygget af samme bygherre.

Bruges til at drages på togt.

Først troede man det Tveskæg, der lavede dem, men man kan så med dendrokronologi se, at det var under Blåtand. (Sagde hun noget med Tautologi?).

Danvirke, Kanhavekanal, Ravningebro, bygget samtidigt, må være et samlet Rige. Plus Jellingestenen, der fortæller, at Danere gjorde han kristne, selvom vi ikke ved, hvem danerne egentlig er. Først rigtig kristne omkring år 1050 (der går tid før befolkningen tager regionen til sig).

Togter til Lindefare. Tre faser: Togt, besættelse, og at blive/en slags kolonisering. Knud den Stores rige kaldes Nordsøimperiet.

Ikke flere arvinger, Estrid har en søn, som må arve, Nordsøimperiet kolliderer.

16 år senere kommer William og smadrer England. 1066.

Noget med trælle. Vi har ikke nogen vikinger, der har skrevet om trælle.

Arabiske købmænd. Har også mødt, de svenske vikinger. Disse har haft dårlig hygiejne, men har været rimelig tolerante, da de lod sig observere og interviewe.

Anden Information

Vikingerne var også handelsmænd og bøtner.

Fund af Arabiske sølvmonter => Vikingerne har handlet med fremmede, og var altså ikke bare blodtørstige babarer.

Styret af en masse små høvdinge.

Datering

Dendrokronologi: Hvert år gror et træ en åre. Årens tykkelse afhænger af året, og en samling åre kan derfor bryges til at datere et stykke træ.

kulstof-14: Knogler. Kender henfaldet af kulstof-14 i knoglerne.

Trælle

Ingen reelle kilder. Kun få udenlandske. Grave med lænkede/halshuggede => nok trælle.

Togterne

Hvorfor Drog Vikingerne På Togter?

- Skibsteknologi
- "Lette" rigdomme i Brittiske klostre.
- Vikingerne var dygtige krigere
- Den Danske elite kæmpede om præstige

Englændernes Syn på Togterne

Fra: Spørgsmål og svar til de to tekster om vikingerne.pdf

Vikingerne var: - Farretroende - Dræbte Præster, noner og munke (ikke særlig Gudeligt) - Ødelagde kirker

Vikingerne respekterede ikke værdierne i den Kristne religion.

Alcuin mente at vikingerne var "guds straf".

Mulige forklaringer på Vikingernes adfærd

Fra: Spørgsmål og svar til de to tekster om vikingerne.pdf - De ville vise deres værd - De ville sikre velstand - De havde værdier fra asatroen (hvor fokus er slaget mellem guder og jætter) - Vikingetid: De ville ikke dyrke jorden, de ville kæmpe. (nok ikke) - Overbefolkning => ikke nok mad.

Hvordan endte togterne?

- [[Danelagen]]
 - Danegæld = Beskyttelsespenge (fra Englænderne)
 - Tredelt aftale med Danmark, England og Irland (==Hvad og hvornår?==)
-

Kristendommen

Jellingestenen: Harraald Blåtand gjorde Danerne kristne. (den **sejrende Jesus**)

Myte - legenden om Popo.

Hvorfor blev Danmark Kristent?

- Trussel fra syd (Otto tysk-romerske kejser)
- Succes i kristne lande (Otto's magt er semanteret i kristendommen) = Gud må være stærk
- At "tæmme" folket (disciplin)
- For at gøre danmark til en supermagt: samarbejde med andre lande, anerkendelse fra Paven i Rom.
- Nemmere handel med Kristne lande
- (Måske var han faktisk kristen af hjertet, men nok ikke)

Den Sejrende Jesus

Ses på Jellingestenen.

Da vikingerne konverterede til kristendommen, var det en total omvæltning af deres ide om Guder. De var vandt til guder, der vandt pga. deres muskler og evne til at vinde kampe. Af denne forståelse af guderne kom forståelsen af den sejrede Jesus. Den var forskellig fra den klassiske *lidende Jesus*.

Samlet Rige

De mange nye byer og bygningsværker i starten af vikingetiden tyder på, at der har været en konge med midlerne til at opføre byggerierne.

Jellingestenen viser at der i 930 var en konge.

Et andet hint er de mange ringborge, der alle er bygget efter samme princip. (Trelleborg ved Slagelse, Nonnebakken i Odense, Fyrkat ved Hobro og Aggersborg ved Limfjorden).

Vi kan også se at valuta opfindes. Harraald Blåtand har sin egen mønt.

Tidslinje

- (705) Handelsbyen Ribe grundlægges
- (706) Kanhavekanalen på Samså opføres (bygningsværk)
- (707) Grænsevolden Dannevirke opføres (bygningsværk)
- (708) En munk nedskriver det første Vikingeangreb
- (709) Handelsbyen Hedeby grundlægges
- (876-880) [[Danelagen]]
- (960) Jellingestenen: Sikker på en samlet konge Harraald. Harraald gjorde danerne kristne